

SYLABUS PŘEDMĚTU – PREZENČNÍ STUDIUM

Slezská univerzita v Opavě					
Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné					
Platnost akreditace do					
Kód studijního předmětu	PMFB	Kód katedry	FIN		
Název studijního předmětu	Mezinárodní finance B International Finance B Internationale Finanzen B				
Typ zařazení předmětu do studijních programů	Povinný (A): HPSNP-FI Povinně volitelný (B): HPSNP-BA		Doporučený ročník/semestr	2/4	
Jiný způsob vyjádření rozsahu					
Rozsah studijního předmětu	2+1	Hodin za týden	3 h	Počet kreditů	4 ECTS
Způsob zakončení	zkouška				
Forma výuky	přednáška, seminář				
Rozsah konzultací (soustředění)					
Podmínky absolvování předmětu	Povinná účast na seminářích 25 %. Seminární práce, diskuze, průběžný test, závěrečná písemná zkouška.				
Návaznost předmětu	podmiňující	Předmět může být zapsán nezávisle na jiných předmětech.			
	vylučující				
Vyučující	interní	Doc. Ing. Daniel Stavárek, Ph.D., přednášející			
	externí				
Stručná anotace předmětu					
<p>Předmět Mezinárodní finance B prohlubuje a rozšiřuje znalosti posluchačů o fungování mezinárodního měnového systému a vlivu vnějších finančních faktorů na tržní ekonomiku. Výklad je zaměřen především na pochopení teoretických aspektů fungování devizových trhů, stanovení devizových kurzů a jejich řízení, stejně jako na analýzu základních teoretických koncepcí platební bilance a mezinárodního pohybu kapitálu. Výklad zahrnuje i problematiku měření a řízení kurzového rizika z pohledu korporací i finančních institucí. V neposlední řadě je věnována pozornost aktuálním problémům a vývojovým trendům mezinárodního měnového uspořádání – zejména pak dlužnickým a finančním krizím.</p>					
Struktura výkladu					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Modely platební bilance v systému pevných devizových kurzů 2. Modely platební bilance v systému plovoucích devizových kurzů 3. Režimy devizového kurzu 4. Řízení devizových kurzů 5. Kurzové modely trhu aktiv 6. Portfolio model devizového kurzu 7. Reálný devizový kurz 8. Nabídkové a poptávkové faktory reálného zhodnocování 					

9. Vývoj reálného devizového kurzu
 10. Devizová expozice a kurzové riziko
 11. Transakční a provozní devizová expozice
 12. Finanční krize v historii
 13. Finanční krize nového typu
-
1. Modely platební bilance v systému pevných devizových kurzů
Vyrovnávací mechanismy platební bilance v systému pevných devizových kurzů. Automatický cenový vyrovnávací mechanismus, keynesiánský přístup k platební bilanci a základní východiska keynesiánského přístupu k platební bilanci (teorém lokomotivy), monetární přístup.
 2. Modely platební bilance v systému plovoucích devizových kurzů
Přizpůsobování platební bilance v systému plovoucích kurzů. Přístup z hlediska elasticit, účinek devalvace, Marshallova a Lernerova podmínka. Absorpční přístup, vliv devalvace na přímou absorpci. Platební bilance v modelech trhu aktiv – monetární přístup a portfolio přístup k platební bilanci. Předpoklady, fungování a závěry monetárních modelů. Základní struktura, odvození a fungování portfolio modelu. Empirické testování modelů platební bilance.
 3. Režimy devizového kurzu
Volba kurzového režimu, představení a charakteristika základních kurzových uspořádání – fixní devizové kurzy s flukuačními pásmy, posuvné zavěšení, řízený a nezávislý floating, měnový výbor, dolarizace či euroizace. Klasifikace devizových režimů podle MMF. Argumenty ve prospěch fixních a plovoucích kurzů, volba devizového režimu na základě strukturálních charakteristik.
 4. Řízení devizových kurzů
Řízení devizových kurzů, typologie a charakteristika devizových intervencí. Důvody, nástroje, techniky, výsledky řízení devizových kurzů. Efekty a účinnost sterilizovaných a nesterilizovaných intervencí v praxi.
 5. Kurzové modely trhu aktiv
Monetární model s pružnými cenami, Dornbuschův monetární model s nepružnými cenami, monetární model založený na rozdílu reálných úrokových sazeb, portfolio model devizového kurzu. Odvození, fungování a význam modelu s pružnými cenami. Předpoklady a rovnováha v Dornbuschově modelu, monetární politika v modelu, jeho dynamika a princip přestřelování devizových kurzů. Zhodnocení významu a použitelnosti monetárních modelů devizového kurzu.
 6. Portfolio model devizového kurzu
Předpoklady, logika, odvození a rovnováha portfolio modelu devizového kurzu. Účinky operací na volném trhu, sterilizovaných a nesterilizovaných intervencí v portfolio modelu, dynamika a význam portfolio modelu.
 7. Reálný devizový kurz
Úvod do problematiky reálného devizového kurzu, jeho definice a různé způsoby měření. Představení klíčových determinantů reálného devizového kurzu na základě jeho dekompozice. Význam reálného devizového kurzu v procesu transformace, makroekonomické a mikroekonomické implikace.

8. Nabídkové a poptávkové faktory reálného zhodnocování
Nabídkové faktory reálného zhodnocování – Balassa-Samuelsonův efekt, relativní vybavení zemi faktory, pokrytí nákladů na rozvoj síťových a regulovaných odvětví, holandská nemoc. Poptávkové faktory reálného zhodnocování – důchodová elasticita po neobchodním zboží, kapitálový příliv po uvolnění finančního účtu.
9. Vývoj reálného devizového kurzu
Reálný devizový kurz jako ukazatel exportní konkurenceschopnosti ekonomiky. Kurzový vývoj v tranzitivních ekonomikách, vzájemný vztah mezi nominálními a reálnými kurzy, základní rysy vývoje reálného kurzu měn tranzitivních ekonomik.
10. Devizová expozice a kurzové riziko
Definice devizové expozice a vymezení spjatého kurzového rizika. Řízení a krytí devizové expozice a argumenty ve prospěch i proti krytí devizové expozice. Klasifikace devizové expozice a charakteristika základních typů - devizová ekonomická expozice, devizová transakční expozice a devizová provozní expozice.
11. Transakční a provozní devizová expozice
Zjištění transakční expozice pomocí určení očekávaného objemu cash flow v jednotlivých měnách a určení rizika vztahujícího se ke každé měně. Očekávané hodnoty devizové transakční expozice u jednotlivých aktiv. Řízení a možnosti krytí transakční devizové pozice. Provozní devizová expozice a efekty změn devizového kurzu na provoz společností. Devizová účetní (translační) expozice a základní způsoby jejího měření – metoda krátkodobých / dlouhodobých položek, monetární / nemonetární metoda, metoda běžného kurzu. Bilance nadnárodní společnosti, účetní expozice a řízení translační pozice. Riziko dostupnosti zdrojů, riziko suverenity a regulativní riziko.
12. Finanční krize v historii
Rozpad brettonwoodského měnového systému, rychle se rozvíjející eurotrh a ropné krize jako faktory významně ovlivňující začátek dluhových problémů. Proces recyklace petrodolarů, změny měnové politiky a všeobecné zvýšení úrokových sazeb. Dlužnická krize v 80. letech v latinskoamerických zemích. Analýza chování dlužníků, věřitelů a vyspělých zemí v řešení krize.
13. Finanční krize nového typu
Charakteristika Bradyho plánu jako nástroje k restrukturalizaci dluhů. Změny ve struktuře zahraničního dluhového financování ve prospěch emise dluhopisů, nárůst celkového zadlužení a krize v 90. letech. Rozdílný způsob průběhu finančních krizí 90. let na základě odlišné struktury financování dluhu. Perspektivy budoucího financování rozvíjejících se ekonomik.

Povinná literatura

POLOUČEK, S., FRAIT, J. Mezinárodní finance B. Karviná: OPF SU, 1997, 208 s. ISBN 80-85879-85-9.
FRAIT, J. Mezinárodní peněžní teorie. Ostrava: VŠB-TU, 1996, 210 s. ISBN 80-7078-395-8.

Doporučená literatura

COPELAND, L.S. *Exchange Rates and International Finance*. 3rd ed. Harlow: Prentice Hall, 2000. ISBN 0-201-39850-8.

CRUM, R.L., BRIGHAM, E.F., HOUSTON, J.F. *Fundamentals of International Finance*. Mason, OH: South-Western, 2005.

DORNBUSH, R. *Exchange Rates and Inflation*. Cambridge, MA: MIT Press, 1995.

DURČÁKOVÁ, J., MANDEL, M. *Mezinárodní finance*. 2.vyd. Praha: Management Press, 2003. ISBN 80-7261-090-2.

GHOSH, A.R., GULDE, A.M., WOLF, H.C. *Exchange Rate Regimes: Choices and Consequences*. Cambridge, MA: MIT Press, 2003. ISBN 0-262-07240-8.

KESTER, W.C., LUEHRMAN, T.A. *Case Problems in International Finance*. New York etc.: McGraw-Hill, 1993, 617 s. ISBN 0-07-034263-6.

KRUEGER, A. *Exchange Rate Determination*. Cambridge, etc: CUP, 2002. ISBN 0-521-27301-3.

KRUGMAN, P.R. *Currencies and Crises*. Cambridge, Massachusetts, London, England: MIT Press, 1992. ISBN 0-262-11165-9.

MANDEL, M. *Centrální banka v otevřené ekonomice*. Praha VŠE, 1994. ISBN 80-7079-784-3.

PILBEAM, K. *International Finance*. 2nd ed. Houndmills: Palgrave, 1998. ISBN 0-333-73097-6.

RIVERA-BATIZ, F.L., RIVERA-BATIZ, L.A. *International Finance and Open Economy Macroeconomics*. New York etc.: Macmillan, 1994, 676 s. ISBN 0-02-400581-9.

SALVATORE, D., DEAN, J.W., WILLET, T (eds.) *The Dollarization Debate*. Oxford: Oxford University Press, 2003. ISBN 0-19-515536-X.

SARNO, L., TAYLOR, M.P. *The Economics of Exchange Rates*. Cambridge: CUP, 2002. ISBN 0-521-48584-3.

SERCU, P., UPPAL, R. *International Financial Markets and the Firm*. Cincinnati, Ohio: South-Western College Publishing, 1995, ISBN 0-538-84023-4.

SHAPIRO, A.C. *Multinational Financial Management*. Boston, etc: John Willey & Sons, 2002. ISBN 0-471-39530-7.

STAVÁREK, D. *Mezinárodní finanční instituce*. Karviná: OPF SU, 2003. ISBN 80-7248-208-4.

VISSER, H.A. *Guide to International Monetary Economics. Exchange Rate Systems and Exchange Rate Theories*. Edward Elgar, 1995. ISBN 1 85898 118 2.

WILLIAMSON, J. *Estimating Equilibrium Exchange Rates*. Washington, D.C.: Institute for International Economics, 1994. ISBN 0-88132-076-5.

Časopisecké články z: Euromoney, Economist, Ekonom, Politická ekonomie, Ekonomický časopis, Finance a úvěr a jiných periodik dle doporučení vedoucích seminářů.

Studijní pomůcky

V rámci výuky předmětu a k jeho prezentaci na seminářích jsou využívána elektronická média.

Poznámky a výjimky